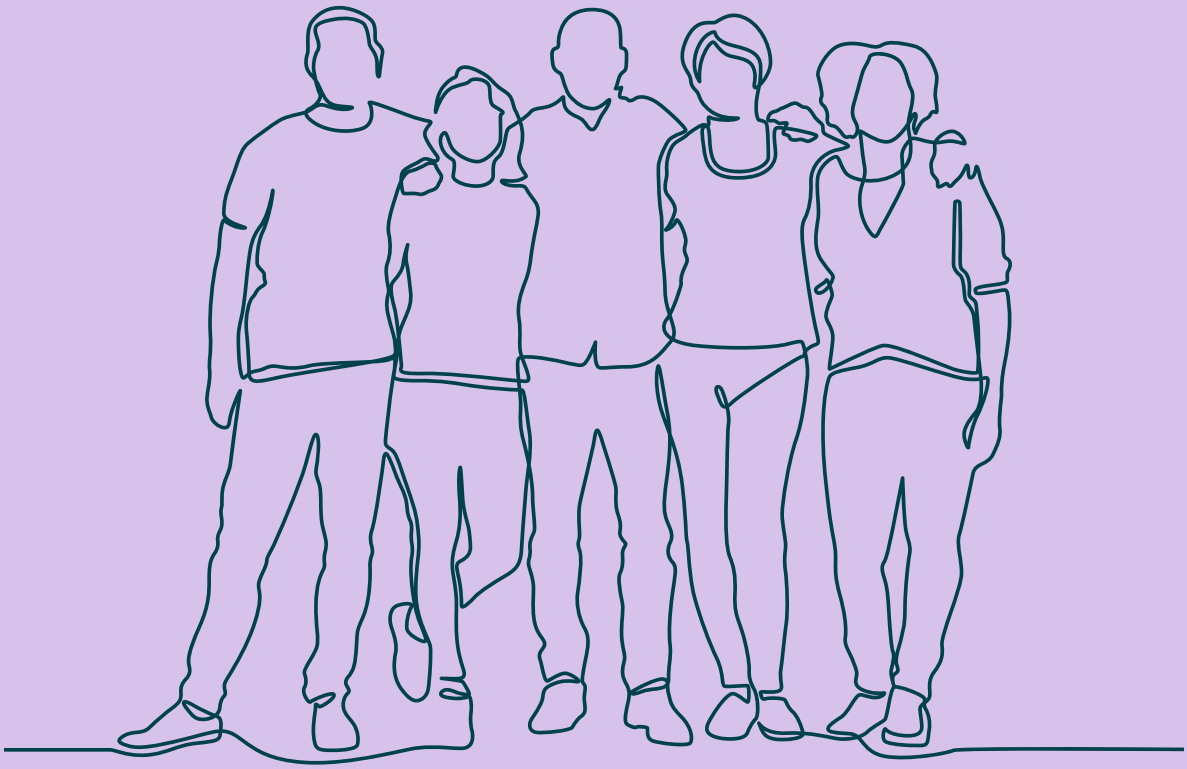
Handreiking

Inzet masterpsychologen in de zorg

JULI 2026

Nederlands Instituut van Psychologen

Inzet masterpsychologen in de zorg

Als je als masterpsycholoog na het afronden van je masteropleiding psychologie gaat werken in de geestelijke gezondheidszorg of aanverwante werkvelden, heb je in de meeste gevallen weinig praktijkervaring. Om goed toegerust te zijn voor het vak zou je als masterpsycholoog na de universitaire opleiding je vakbekwaamheid verder moeten opbouwen, bij voorkeur via een tweejarige postmasteropleiding (zoals de BIG-opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog). Mede door een tekort aan opleidingsplaatsen werken er op dit moment in de praktijk echter veel masterpsychologen, die mogelijk minder ervaring hebben dan eigenlijk nodig is voor het werk dat zij doen.

Deze handreiking is bedoeld om jou als masterpsycholoog aan het begin van je professionele traject bewust te maken van het belang van goede werkbegeleiding, scholing en intervisie. Ga met behulp van deze handreiking het gesprek aan met je werkgever en maak samen de afweging hoe je de onderdelen van deze handreiking het beste in kunt zetten.

‘Als masterpsycholoog voel ik me van toegevoegde waarde. Ik draai volledig mee in het team en word gewaardeerd. Maar ik krijg soms wel verantwoordelijkheden die niet passen bij mijn functie. Ik heb relatief geringe (praktijk)ervaring en voel me niet altijd voldoende bekwaam. Ik snap ook dat het op dit moment soms niet anders kan. Maar ik heb wel behoefte aan goede (gestructureerde en doelgerichte) werkbegeleiding. Ik vind het lastig om dit aan te kaarten en te vragen om begeleiding.’

Casper (26), masterpsycholoog

Vakbekwaamheid

Psycholoog zijn is een impactvol vak. Om het beroep goed uit te oefenen is meer kennis en ervaring nodig na de universitaire opleiding. Daarom is een vervolgopleiding belangrijk, bestaande uit een combinatie van werken onder begeleiding, scholing en zelfreflectie. Het NIP ontwikkelde daarvoor de norm voor vakbekwaamheid:

‘Elke psycholoog moet zich, na de universitaire psychologie-opleiding verder bekwamen om het beroep op kwalitatief hoog niveau te kunnen uitoefenen. Een totale opleidingsduur van minimaal zes jaar (waarvan vier jaar universiteit en (minimaal) twee jaar een postmaster-opleiding) wordt daarvoor nodig geacht.’

Let op: deze norm betekent niet dat masterpsychologen niet kunnen of mogen werken in de zorg en gaat ook niet over een wettelijke bevoegdheid tot het verrichten van bepaalde handelingen of interventies. Deze norm kan wel dienen als een leidraad bij de afweging of iemand bekwaam is om bepaalde werkzaamheden uit te voeren.

Inzet van masterpsychologen

Masterpsychologen kunnen op veel plekken worden ingezet: bijvoorbeeld bij de uitvoering van intakes, de afname van diagnostische testen en (onderdelen van) behandelingen. Ze hebben theoretische en wetenschappelijke kennis over bijvoorbeeld protocollaire behandelingen, (diagnostische) testinstrumenten en verklaringsmodellen van stoornissen. Masterpsychologen hebben (nog) geen postmasteropleiding gevolgd.
Het is belangrijk rekening hiermee te houden en te investeren in goede begeleiding. Het doel is hen in te zetten op basis van hun bekwaamheid, en ze te laten werken volgens de professionele standaard.

Vier handvatten

Het NIP ontwikkelde een aantal handvatten, bedoeld voor masterpsychologen om het gesprek over aan te gaan met hun werkgevers. De behoefte aan de inzet hiervan zal in iedere situatie weer net anders zijn, maak die overweging samen.

1. Werkbegeleiding

Werkbegeleiding richt zich op de begeleiding van het handelen van masterpsychologen in de dagelijkse praktijk, met als doel het (beter) leren uitvoeren van het werk. Daarnaast is het aanleren van klinisch redeneren (het nadenken over je professioneel handelen in de praktijk) van belang. Organiseer dit gestructureerd, bij voorkeur door een ervaren, (BIG-)geregistreerde collega, die daadwerkelijk zicht heeft op de werkzaamheden.

- Zorg dat de werkbegeleiding structureel en gestructureerd is. Dit kan individueel zijn of in groepsverband en is afhankelijk van de mate van kennis en ervaring van de masterpsycholoog zelf en de postmaster geregistreerde collega.
- Stel een ontwikkelplan of leerdoelen op en maak afspraken over frequentie, voorbereiding en evaluatie.
- Laat het begeleidingsproces aansluiten bij de leerstijl en leerbehoefte van de masterpsycholoog.
- Besteed tijdens de werkbegeleiding aandacht aan het werken volgens de Beroepscode voor psychologen van het NIP.

2. Scholing en training

Stimuleer dat masterpsychologen scholing en trainingen volgen. Het versterkt hun vakbekwaamheid in het dagelijks werk. Omdat in sommige gevallen scholing kan meetellen in latere opleidingstrajecten, is het aan te raden deze activiteiten goed te documenteren.

3. Intervisie

Geef masterpsychologen de ruimte om te leren reflecteren op zichzelf en op hun werk. Bijvoorbeeld door intervisie of supervisie te organiseren. Bij intervisie ondersteunen en helpen collega's elkaar – op gelijkwaardige basis en in een veilige omgeving – bij het verbeteren van hun functioneren. Thema's die aan de orde kunnen komen:

- De beleving van het eigen functioneren en handelen.
- Beroepsethische aspecten van de beroepsuitoefening.
- De eigen waarden, opvattingen en bedoelingen die richting geven aan het handelen.
- Het emotionele proces tussen professional en cliënt, en de bekwaamheid die relatie te hanteren in dienst van de behandeling.

Dit kan de werkgever zelf intern of extern organiseren, maar de sectie Startende psychologen van het NIP biedt hiervoor mogelijkheden via een eigen intervisiegroep. ***Heb je daar interesse in?*** Kijk op onze website voor meer informatie.

Qua frequentie van intervisie en werkbegeleiding adviseert het NIP rekening te houden met de zwaarte van de problematiek en de werkervaring van de betreffende masterpsycholoog.

4. NIP-lidmaatschap en gebruik van de merknaam PSYCHOLOOG NIP®

Het is voor masterpsychologen heel zinvol om aangesloten te zijn bij de beroepsvereniging van psychologen (NIP). De werkgever kan dit lidmaatschap stimuleren, faciliteren en bekostigen. Door het gebruik van de merknaam PSYCHOLOOG NIP® laat een masterpsycholoog zien dat hij of zij beschikt over een erkend universitair diploma in de psychologie, zich verbindt aan de Beroepscode, en daarop aan te spreken is via tuchtrecht. Daarnaast behartigt het NIP de belangen van leden, kunnen masterpsychologen (met korting) bijeenkomsten bijwonen (informatief, maar ook vakinhoudelijke bijscholing en training) en collega's ontmoeten (intervisie, netwerken en oriëntatie op toekomstmogelijkheden).

WIE IS VERANTWOORDELIJK?

Op grond van de Beroepscode van het NIP is de masterpsycholoog zelf verantwoordelijk voor diens handelen en in geval van een klacht hierop aan te spreken via het verenigingstuchtrecht (indien de psycholoog lid is van het NIP). Alle psychologen moeten de grenzen van hun eigen bekwaamheid in acht nemen. Met andere woorden: geen werkzaamheden uitvoeren waarvoor zij (nog) niet zijn toegerust. De werkbegeleider is verantwoordelijk voor de begeleiding en de werkafspraken met de masterpsycholoog. Alleen in een opleidingssituatie kan een werkbegeleider die direct zicht heeft op de werkzaamheden ook (deels) aan te spreken zijn op het handelen van de masterpsycholoog-in-opleiding. Mede afhankelijk van de gemaakte werkafspraken.

'Voor veel masterpsychologen is het werken als psycholoog in de zorg hun eerste baan in de praktijk. We vinden het van belang dat we de masterpsychologen goed begeleiden in hun eerste werkzame jaren. Als werkgever vind ik het van belang dat masterpsychologen ingezet worden voor taken waar zij zich bekwaam in voelen en dat we voorkomen dat zij te zwaar worden belast. Het is dan belangrijk hun deskundigheid te vergroten en werkbegeleiding te bieden, waar zowel de cliënt als de psycholoog profijt van heeft. Wij bieden onze masterpsychologen minimaal één uur werkbegeleiding per week en vergoeden daarnaast het lidmaatschap van het NIP, omdat we zien dat dit hen veel voordelen biedt. Zo kunnen ze altijd bij het NIP terecht voor vragen rondom de beroepsuitoefening.' — *Nina (53), werkgever*

Tips voor jou als masterpsycholoog

1. Lees dit document goed door.
Bedenk welke van deze handvatten het best passen in jouw organisatie en bij jouw werk: heb je al een idee wie je zou kunnen begeleiden, heb je scholing of training nodig, of behoefte aan reflectie?

2. Maak een afspraak met je leidinggevende.
Neem dit document mee. Geef aan dat jouw beroepsvereniging adviseert werkbegeleiding en/of intervisie voor masterpsychologen te organiseren, en dat je graag wilt overleggen over hoe dit er voor jou uit kan zien.

3. Bekijk het ook vanuit het perspectief van je werkgever.
Waarom zouden ze dit doen?

- → Het is voor hen onderdeel van goed werkgeverschap; het maakt dat jij je werk beter kunt doen en je zekerder voelt.
- → Het draagt bij aan de kwaliteit van geleverde zorg aan cliënten.
- → De Wet Kwaliteit, klachten en geschillenzorg (Wkkgz) legt de zorgaanbieder de inzet van voldoende gekwalificeerd personeel op die moet leiden tot 'goede zorg'.

Zie deze handreiking vooral als een opening om in gesprek te gaan over wat jij nodig hebt. We begrijpen dat de praktijk soms weerbarstig is en er vragen kunnen ontstaan over de onderwerpen in deze handreiking.
Ben je lid? Dan staan we voor je klaar om al je vragen te beantwoorden.

Het NIP

Deze handreiking is opgesteld door het Nederlands Instituut van Psychologen, al meer dan 85 jaar de grootste beroepsvereniging van psychologen in Nederland met zo'n 17.000 leden. Het NIP streeft ernaar de positie van psychologen van alle opleidingsniveaus te versterken en psychologen te ondersteunen bij het uitoefenen van hun beroep.

info@nip.nl | www.nip.nl

NIP Nederlands Instituut van Psychologen